

Munkahelyi egészségfejlesztés – a minőség jegyében III.

Gábor Edina főigazgató, Kiss Judit osztályvezető

Országos Egészségfejlesztési Intézet

Cikksorozatunk célja a munkahelyi egészségfejlesztés hazai és nemzetközi szakirodalma főbb vonatkozó eredményeinek összefoglalása, továbbá a legjobb gyakorlatok tapasztalatainak áttekintése a munkahelyi egészségfejlesztési programok területén. A cikksorozat első része a munkahelyi egészségfejlesztés és határterületeinek (munkavédelem, foglalkozás-egészségügy) nemzetközi és hazai szabályozását, illetve szakmapolitikai háttérét mutatta be, míg második részének célja a munkahelyi egészségfejlesztés különböző megközelítéseinek, valamint a munkahelyi egészségfejlesztési programok sikerességét mérő módszereknek a bemutatása volt. Cikksorozatunk záró darabja a *Move Europe* európai munkahelyi egészségfejlesztési program háttéréről, hazai vonatkozásairól ad áttekintést.

A program céljáról és háttéréről

A *Move Europe* nemzetközi munkahelyi egészségfejlesztési program a *Munkahelyi Egészségfejlesztés Európai Hálózatának (ENWHP)* 2006. évi kezdeményezése, amely többek között elnyerte az *Európai Unió Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőségének* támogatását is. A hároméves projektben 26 európai ország vett részt (a projektet 22 ország fejezte be), hazai koordináló szervezete az *Országos Egészségfejlesztési Intézet* volt. A program átfogó munkahelyi egészségfejlesztési kampány megvalósítását tűzte ki célul, hazai megvalósítását az *Egészségügyi Minisztérium* szakmai és anyagi forrásokkal egyaránt támogatta. Az európai és országos kampány vállalatokat mozgósított annak érdekében, hogy az „*Egészséges munkavállaló az egészséges munkahelyeken*” átfogó célkitűzés megvalósuljon. Mindemellett a program:

- Hozzájárult a munkahelyi egészségfejlesztés kedvező hatásainak felismeréséhez.
- Gyakorlati példákkal igazolta a munkahelyi vezetés számára, hogy a munkavállalók egészségének szem előtt tartása hasznos befektetés.
- Az életmóddal összefüggő munkahelyi programok tapasztalatait megosztotta a résztvevő európai országok közötti együttműködés során.
- Díjazta a legjobb munkahelyi egészségfejlesztési gyakorlatokat, támogatta elterjesztésüket.

A program célcsoportjai a kis- és nagyvállalatok, állami szervezetek, a for-profit és non-profit szektor munkaadói és munkavállalói voltak.

A program négy témakörre alapozva ösztönözte a vállalatok egészségfejlesztési tevékenységét, továbbá azt, hogy vezetéspolitikájukban kiemelt helyen szerepeljen a munkahelyi egészség kérdése.

1. Egészséges táplálkozás

Étkezési szokásaink nagymértékben befolyásolják közérzetünket. A túlzott táplálékbevitel elhízáshoz vezethet, amely jelentősen megnöveli a szív- és érrendszeri, emésztőszervrendszeri és mozgásszervi betegségek, valamint a cukorbetegség és egyes rákfajták kockázatát. Személyes szinten egyértelműek az egyéni és családi hatások, következmények. Kevésbé hatékonyan teljesítő munkavállalókkal a munkahely sem nyújthat igazán jó teljesítményt.

2. Fizikai aktivitásra való motiválás

A munkavégzés napjainkban egyre inkább számítógéphez kötött, így sokan reggeltől estig íróasztalnál ülve, monitor előtt töltik munkaidejüket. A munkaidő után végzett rendszeres testmozgás hosszú távon megnöveli a teljesítményt. A közös testmozgás csapatösszetartó hatása javítja a munkatársi kapcsolatokat, növeli az önbecsülést, a vállalat motiváltabb dolgozókat nyer, ezáltal csökken a betegségekből fakadó hiányzás, a táppénzes napok száma. A fizikailag is aktív, jó közérzetű dolgozók jobban azonosulnak a vállalati célokkal, a rendszeres testmozgás hatására problémamegoldó képességük is számottevően javul.

3. A mentális egészség fejlesztése

Minden munkavállaló találkozhat időről-időre olyan helyzetekkel, amelyek megoldása problémákba ütközik. A feladatokkal kapcsolatos stressz, a munkakörülmények szintén jelenthetnek stresszforrást, legyen szó a nem megfelelő feltételek-

A tanulmány egy három részből álló cikksorozat befejező darabja.

Az első részt folyóiratunk 2009/4. számában, a második részt 2009/5–6. lapszámunkban olvashatták.

ről, veszélyes körülményekről vagy a váltott műszak egészségre kedvezőtlen hatásairól. Ezenkívül a határidők, a túlórák, az esetleges kedvezőtlen légkör szintén hátráltatja a nyugodt munkavégzést. A felmérések adatai szerint az *Európai Unió* tizenöt tagállamában a munkahelyi stressz közel 40 millió munkavállaló egészségét veszélyezteti, így – a hátfájás után – a munkával összefüggő második leggyakoribb egészségügyi problémát jelenti. A munkahelyi stressz a munkával összefüggő egészségi problémák miatt bekövetkező kéthetes vagy annál hosszabb távollétek több, mint egynegyedének az oka.

A megoldást csak részben jelenti a stresszfaktorok csökkentése, hiszen ez teljes mértékben nem lehetséges. Azonban ha a dolgozók megtanulják hatékonyan kezelni ezeket a helyzeteket, a káros hatások kiküszöbölhetőek, vagy legalábbis csökkenthetőek. Ezért minden munkaadónak érdeke, hogy a kollégák megismerjék és alkalmazzák a hatékony problémamegoldást, konfliktuskezelési technikákat ismertető módszereket. Így csökken a tartós feszültségből fakadó megbetegedések kockázata, az elégedettség, a munkakedv és a szorongásmentesség hatására növekszik a munkateljesítmény.

4. Dohányzásmegelőzés és a leszokás támogatása

A dohányzás egészségügyi kockázatai a legtöbb ember által ismertek. A leggyakrabban előforduló, dohányzással összefüggő betegségek a tüdőrák, a keringési betegségek, a szájüregi, a hasnyálmirigy- és a hólyagrák. A dohányzás nemcsak súlyos daganatos betegségek révén fenyegeti a szervezetet, enyhébb kórképekre is kedvezőtlenül hat. A dohányosoknál a fertőzések előfordulása is nagyobb.

A dohányzástól való leszokást támogató munkahelyi programok a tapasztalatok szerint megtérülő beruházást jelentenek.

Nemdohányzó munkavállalókkal a munkahely kevesebb munkaidőkieséssel számolhat, megszűnik a dohányzás okozta, csoporton belüli szegmentálódás, mivel nem ez lesz a fő összetartó erő a munkatársak között.

A program módszeréről

A program iránt érdeklődő vállalatok egy internetalapú önkitöltős kérdőív segítségével – amelyet az *ENWHP* szakértői csapata dolgozott ki – tesztelheték munkahelyük egészségfejlesztési törekvéseit. A munkahelyek így saját maguk is felmérhetik, mely területeket kell fejleszteniük a kedvezőbb munkahelyi egészség elérése érdekében, valamint visszajelzést kaphattak vállalatuk egészségfejlesztéssel kapcsolatos politikájáról, cselekvési készségeiről, illetve a kérdőív kitöltésével automatikusan jelentkeztek a programra.

Az *Országos Egészségfejlesztési Intézet* több száz munkahelyet – kis-, közép- és nagyvállalatot – keresett meg az állami, a for-profit és non-profit szféra területéről, tájékoztatva őket a csatlakozás lehetőségeiről, és az ebből származó előnyökről. A résztvevő munkahelyek, amelyek társadalmi szinten is támogatták a kampánycélokat, elnyerhették

a *Legjobb Munkahelyi Egészségfejlesztési Program* címet mind hazai, mind európai szinten.

A programra jelentkező munkahelyek egészségfejlesztési programjait, törekvéseit az ún. *Legjobb Gyakorlat Kérdőív* segítségével szakmai bíráló bizottság értékelte, az egyes munkahelyi egészségfejlesztési modelleket, valamint a szervezetek egészségpolitikáját vizsgálva. Az értékelést követően kiválasztották a célokban említett négy kategória legjobbjait. A program értékelési fázisához kapcsolódóan az *ENWHP* 2008-ban kidolgozott egy kritériumrendszert, amelyben két-fajta – minőségi és adaptálhatósági – kritérium alapján minősíthetőek az összegyűjtött munkahelyi egészségfejlesztési tevékenységek. Mindezek részletes bemutatása cikksorozatunk előző részében megtörtént, így most csak felsorolásszerűen említjük meg ezeket a kritériumokat. A minőségi kritériumok alapján a jó munkahelyi egészségfejlesztési gyakorlat (*best practice*):

- A komplex munkahelyi egészségfejlesztés elvén alapul.
- A vállalati politika által támogatott.
- A vállalati stratégiába, rendszerekbe és folyamatokba integrált.
- A vezetés aktív részvétele által támogatott.
- A munkatársak aktív részvétele által támogatott.
- Folyamatos kommunikációt teremt minden érintett fél között.
- Strukturált szemléletmódon alapul.
- Igényfelmérésen és/vagy kockázatelemzésen alapul.
- Megvalósításához a szükséges (anyagi, pénzügyi, emberi) erőforrások biztosítottak.
- A munkahelyi egészségfejlesztésről információt és képzést biztosít.
- Hatékony intézkedéseken és tudományos ismereteken alapul.
- Rendszeresen értékelt és monitorozott.
- Folyamatos fejlesztés jellemzi.

A minőségi kritériumok az egészségfejlesztési célok és tevékenységek minőségi jellemzőinek meghatározását szolgálják, míg az adaptálhatósági kritériumok (a program más helyzetekben és feltételek közötti alkalmazhatósága, hozzáférhetősége és hatékonysága) a jó gyakorlatok kiválasztását teszik lehetővé.

A két legjobb modell kiválasztására 2008-ban került sor, gyakorlataikat nyomon követtük, értékeltük és meghívtuk őket a 2009-es hazai záró rendezvényre, ahol megoszthatták tapasztalataikat hazai, majd nemzetközi szakmai körökben egyaránt. Ezek a munkahelyi példák bekerültek az *ENWHP* adatbázisába, gazdagítva ezzel az európai és országos gyakorlati tapasztalatokat.

A program tevékenységeleimeiről

Weblap és önkitöltős kérdőív

A program során a rendezvényeken kívül hírlevelek segítségével tartottuk a kapcsolatot a résztvevő munkahelyekkel, valamint a program weblapjának (www.oefi.hu/move-europe) folyamatos frissítésével is hozzájárultunk a hatékony információáramláshoz.

Az online kérdőívet kitöltő munkahelyeket beküldött pályázati anyaguk alapján szakértői bizottság értékelt, kiválasztva a – magyar nyelvre adaptált, legjobb gyakorlatok kiválasztására készített – minőségi kritériumrendszer szerint megfelelőnek ítélt munkahelyi egészségfejlesztési gyakorlatokat, az ún. *best practice*-okat.

A programhoz kapcsolódó rendezvények minden esetben jelentős sajtónyilvánosság mellett zajlottak, a kapcsolódó sajtóközlemények többsége elérhető az alábbi webhelyen: <http://www.oefi.hu/move-europe/sajto.htm>

Rendezvények és konferenciák

2007 júniusában egy sajtótájékoztatóval egybekötött nyitókonferencia keretében indult el a program, amelyen 120 fő részvételével sor került a program céljainak bemutatására és a munkahelyek mozgósítására. 2007 decemberében 110 meghívott munkahely képviselőjével szakmai konferenciát szerveztünk „*Megtérülő szívesség: a munkahelyi egészség*” címmel a munkahelyi egészségfejlesztés gazdasági hatásainak és költséghatékonyságának bemutatását célzó előadásokkal. 2008 áprilisában a program és a csatlakozási lehetőségek bemutatására újabb konferenciát szerveztünk az észak-magyarországi régió vállalatai számára, a program további népszerűsítése érdekében. Konferenciánkon a régió érdeklődő vállalatai áttekintést kaptak a kampány céljairól, a csatlakozás lehetőségeiről, a program eddigi nemzetközi és hazai eredményeiről. A konferencia szervezése az *Egészségesebb Munkahelyekért Egyesülettel* közösen történt.

2008–2009 során a beküldött legjobb gyakorlatokból angol nyelvű értékelő elemzéseket állítottunk össze, bírálóbizottság kialakításával és a legjobb gyakorlatok kiválasztásával. „*A legjobb gyakorlat*” címet elnyerő munkahelyek elismerő díjazásban részesültek, amelyet a 2009-es zárókonferencia keretében adtunk át. A konferencia célja a *Move Europe* európai munkahelyi egészségfejlesztési program eredményeinek bemutatása, a legjobb gyakorlatokat megvalósított munkahelyek tevékenységének az összes résztvevő partnerrel és a médiával való megismertetése volt. A sajtótájékoztatóval egybekötött díjátadó rendezvényen a két hazai legjobb gyakorlatot megvalósító munkahely képviselője mutatta be tevékenységét, s részesült elismerő díjazásban. A sajtótájékoztatón a média a program folyamatáról és a kimagasló eredményt elért vállalatok egészségfejlesztés terén megvalósított gyakorlatáról is tájékozódhatott.

A program eredményeképpen a kiválasztott legjobb munkahelyi egészségfejlesztési modelleket megvalósító szervezetek és cégek elnyerték az *Egészségbarát Európai Vállalat* címet. Ezen túlmenően további 10 hazai munkahelyet oklevéllel díjaztunk. A legjobb programokat megvalósító hazai munkahelyek: a *MOL Nyrt.* és az *Unilever Kft.* 2009 februárjában a programot lezáró hazai konferencián vehették át díjjaikat, illetve 2009 áprilisában egy Perugiában megrendezett európai konferencián is elismerő díjazásban részesültek. Az európai programzáró konferencián a szakmai munkatársak és a két hazai nyertes vállalat képviselői vettek részt, átadva tapasztalataikat a partnereknek. A legsikere-

sebb hazai és nemzetközi pályázók megvalósult programjainak részletes beszámolója honlapunkon is elérhető az alábbi webhelyen: <http://www.oefi.hu/move-europe/uc.htm>

Modelltréningjeink

A programban résztvevő munkahelyeknek módszertani segítséget nyújtottunk munkahelyi egészségtervük elkészítésében, továbbá szakmai konzultációt biztosítottunk az egyes fázisokhoz (egészségkép-állapotleírás készítése, stratégia kialakítása, kommunikációs terv létrehozása). A programhoz kapcsolódóan több szakmai modelltréninget is kidolgoztunk 2007–2009 között a résztvevő munkahelyek számára:

Munkahelyi energia-egyensúly/életmódváltó modelltréning

A tréning célja: megismertetni és a gyakorlatban elsajátíttatni a résztvevőkkel az életmódváltás két fontos elemét, a kalóriabevitel (táplálkozás) és a kalóriafelhasználás (testedzés) egyensúlyát, valamint az egyén táplálkozásával és a testedzésben gazdagabb mindennapokkal kapcsolatos attitűd- és magatartásváltozást. További cél a munkahelyi közösségfejlesztés, a munkavállalók csapattá alakítása a problémák, a stressz közös megoldására és kezelésére, valamint optimális közérzet kialakítása mind egyéni, mind közösségi szinten.

A modelltréningkipróbálása az *Országos Egészségfejlesztési Intézet*, a 2. „*Közösen-könnyebben*” életmódváltó program három, önként jelentkező csapata, valamint egy külső szakértő bevonásával valósult meg. A tréningen résztvevő három munkahelyi csapat munkavállalóinak részvételével minden második héten, összesen 8 alkalommal másfél órás foglalkozásra került sor, ahol az elméleti tudásszint növelésén túl a mindennapokban alkalmazható gyakorlati elemekkel is kiegészült a tréning, mint például táplálkozási naplóvezetés, légzés- és relaxációs technikák elsajátítása.

Stresszkezelő tréning

Az *Országos Egészségfejlesztési Intézet* és az *Egészségesebb Munkahelyekért Egyesület* közösen dolgozott ki stresszkezelő tréninget a munkahelyi közösségek számára. A tréning céljai között szerepelt a problémamegoldó képességek javítása, a hatékonyabb munkahelyi kommunikáció és a munkatársi kapcsolatok fejlesztése, a kedvezőbb légkör és a munkahelyi célokkal való erősebb azonosulás fokozása. A kétszer kétnapos tréning során a résztvevők megtanulják felismerni a stresszfaktorokat és összefoglalják a negatív hatásokat. Kérdéssorok és kérdőívek segítségével azonosítják személyiségtypusukat, továbbá gyakorlatok, közös feladatok során erősítik saját maguk és társaik pozitív értékeit, csoportmunka keretében pedig olyan konfliktuskezelő technikákat tanulnak, amellyel a napi munka során felmerülő stresszkeltő eseményeket, szituációkat negatív következmények nélkül tudják kezelni.

A munkahelyi vezetés szempontjából számos előny szár-

mazik a tréning kapcsán:

- a munkavállalók elégedettsége növekszik,
- a kommunikáció zavartalanabbá válik,
- a munkateljesítmény mennyiségileg és minőségileg is javul,
- a betegállományok száma és az elégedetlenségből adódó fluktuáció csökken.

A vezetők hatékonyabban tudják érvényesíteni döntéseiket, a munkatársak a nézeteltéréseket kompromisszum útján, az egyéni érdekek figyelembevételével képesek megoldani. A munkahelyen elkerülhetetlen stressztényezőkkel való megküzdés és a hatékony problémamegoldás eredményeképpen a stressz okozta megbetegedések kockázata lényegesen csökkenhet, a munkatársak önérvényesítő képessége pedig fokozódik, és a csapaton belüli együttműködés is eredményesebbé válhat.

Dohányzásról való leszokást segítő tréning

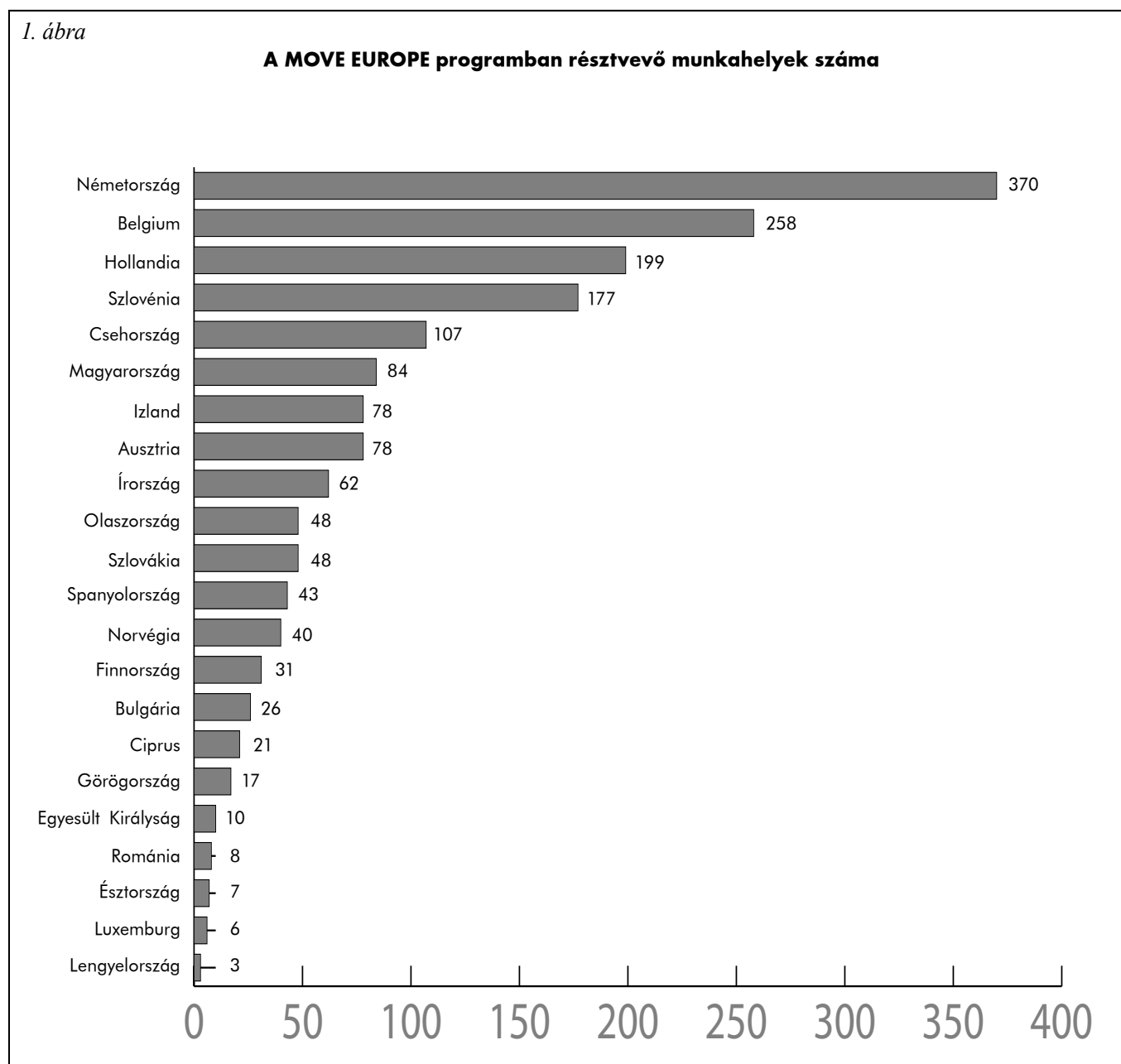
Az Országos Egészségfejlesztési Intézet 8 hetes programján a tréning a résztvevők motivációját erősíti a leszokáshoz és a tartós füstmentesség eléréséhez.

A leszokás olyan folyamat, amit tanulni kell, ugyanúgy, ahogyan korábban megtanulták a dohányzást is. Ez a program abban is segít, hogy megértsék, megfigyeljék saját dohányzási szokásaikat, növeljék és megerősítsék akaratukat a dohányzás leküzdéséhez. A program során egyénre szabott leszokási terveket, stratégiákat dolgoznak ki, megerősítik azokat a készségeket, amelyek segítenek távol maradni a cigarettától.

A csoporttagok fejlesztik problémamegoldó készségeiket és önkontroll-stratégiáikat a dohányzást kiváltó helyzetekkel, ingerekkel való megküzdés érdekében. A résztvevők megtanulják a stressz kezelésének egyszerű módszereit;

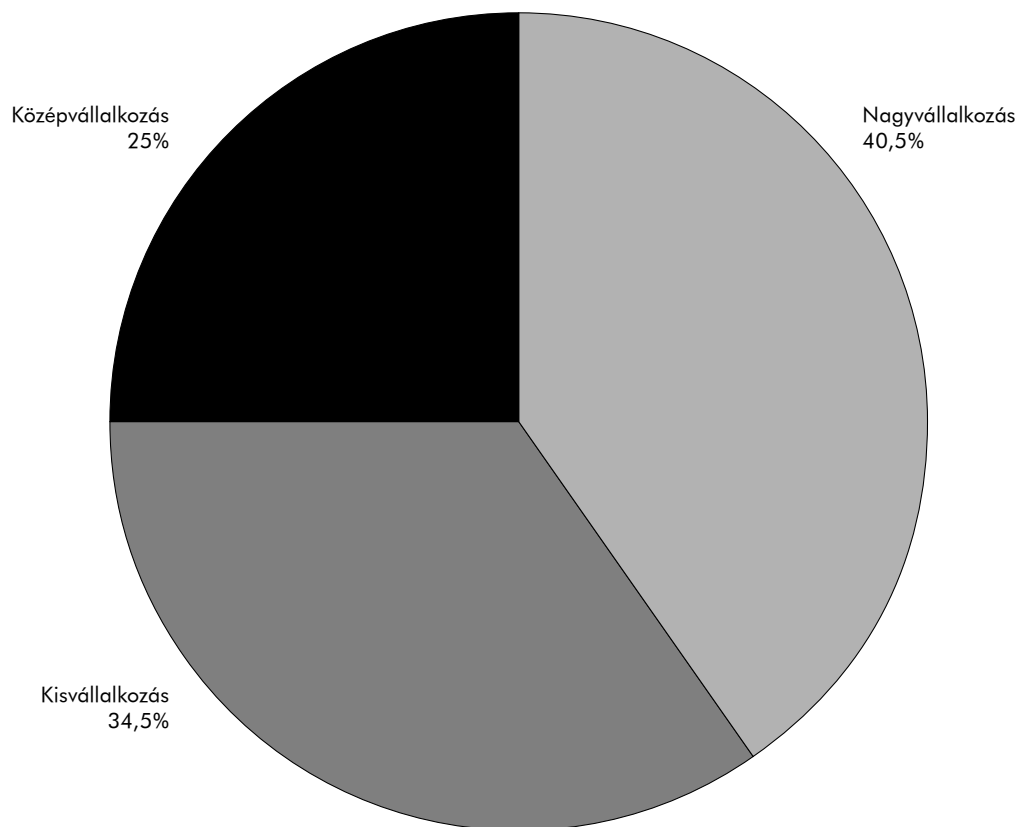
1. ábra

A MOVE EUROPE programban résztvevő munkahelyek száma

2. ábra

**A programban résztvevő hazai munkahelyek megoszlása (%)
munkavállalói létszám alapján**

a „társas támasz” és a trénerekkel való folyamatos kapcsolattartás segítséget nyújt a visszaesés megelőzéséhez.

A tréningen a dohányzás abbahagyása utáni általános életmódváltozás lehetőségeit is megbeszélik.

A résztvevők önbizalmuk és motivációjuk segítésére feliratozott hűtőmágneseket, stresszlabdákat, munkafüzetet, segédanyagokat kapnak, valamint egy dohányzási naplót, amelyet vezetve önmaguk ismerik fel azokat a helyzeteket, amikor a cigaretta utáni sóvárgás a legerősebb, és megtanulják, milyen módszerekkel lehet helyettesíteni a rágyújtást.

A program eredményeiről

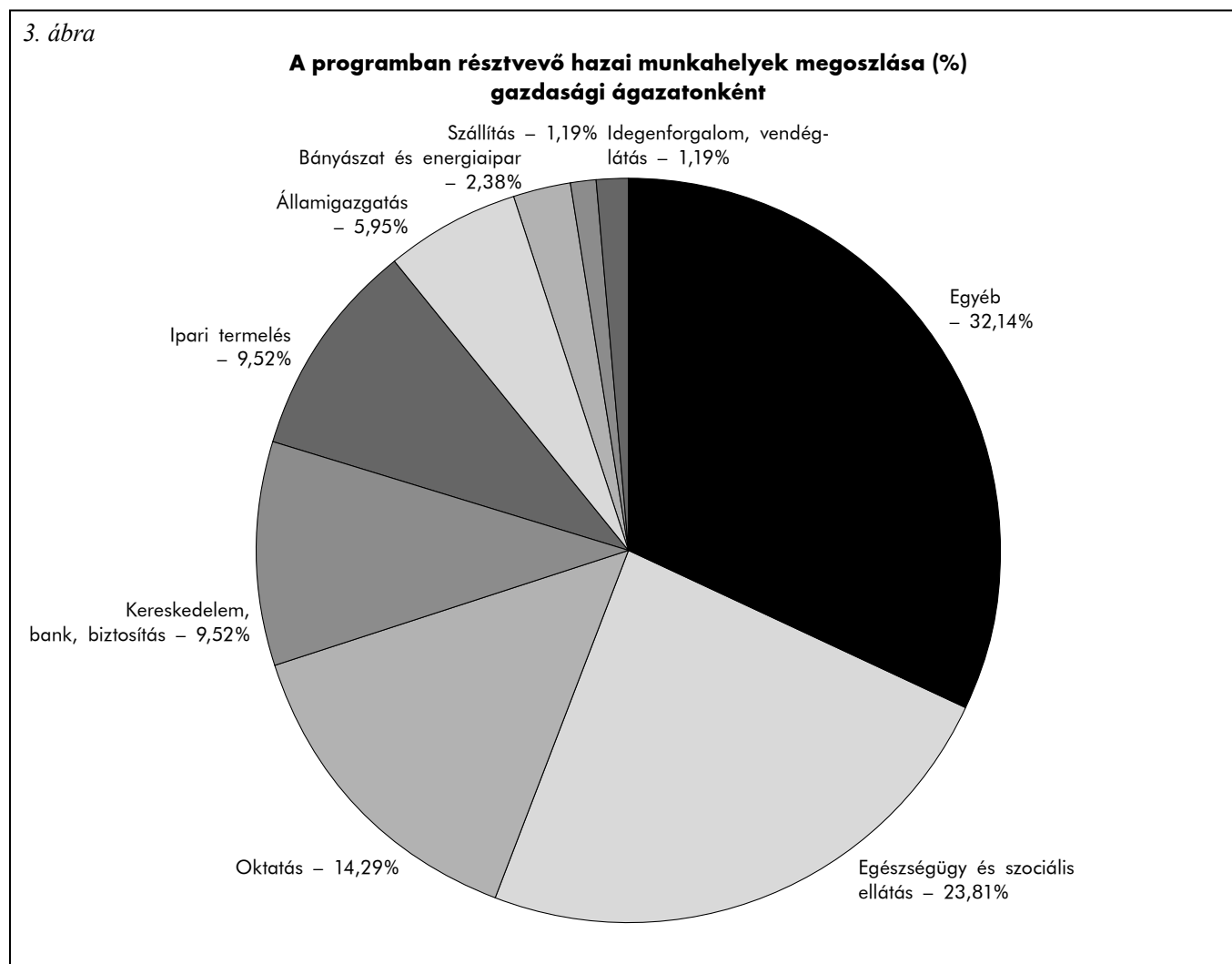
A hazai munkahelyek közül összesen 84 munkahely képviselői töltötték ki a kérdőívet, azaz több, mint 66 ezer munkavállalót értünk el a programban. Ez – ahogyan az 1. ábra is jelzi – jelentős arányú részvételt és érdeklődést tükröz. Magyarország a 6. helyen áll a kitöltő munkahelyek száma alapján, amely az országok területi és lakosság szám szerinti arányait is figyelembe véve előkelő eredmény. Európai szinten összesen 2 554 munkahely csatlakozott a programhoz, ebből 1 721 kérdőív volt használható az elemzések során (Move Europe Business Report, 2009).

A programban résztvevő hazai munkahelyek munkavállalói létszám alapján való megoszlását a 2. ábra mutatja. Ennek alapján jól látható, hogy közel egyenlő arányban csatlakoztak a programhoz a kis-, közép- és nagyvállalkozások, bár legjelentősebb arányban a nagyobb létszámú (250 munkavállaló feletti) cégek képviseltették magukat (40,5%). Ezek az arányok erősen közelítenek az európai átlaghoz, amelyben 42,6% volt a nagyvállalatok aránya, míg a kis- és középvállalkozásoké hozzávetőlegesen 28%.

Ami a programban résztvevő munkahelyek ágazatonként való megoszlását illeti, elmondható, hogy többségük (23,81%) az egészségügyi és szociális szférát, illetve az oktatást (14,29%) képviseli, míg legkisebb arányban (1,19%) a szállítási és az idegenforgalmi cégek képviseltették magukat. Ezek az arányok közelítenek a program európai szintű átlageredményeihez is, bár az összeurópai eredményeket tekintve az ipari termelői szféra munkahelyei állnak az első helyen.

A hazai munkahelyek által kitöltött kérdőívek alapján kialakult pontszámokból¹ jól kivehető (4. ábra), hogy a hazai munkahelyek képviselői átlagosan 48,4 pontra értékelték az egyes témakörökhöz kapcsolódó helyzetet. Ez az eredmény mindössze 4 ponttal alacsonyabb az európai átlagnál.

Ami az egyes témaköröket illeti, a legkedvezőbb meg-

ítélést az aktív testmozgásban gazdag életmód (54 pont) és az egészséges táplálkozás (52 pont) elősegítését célzó intézkedések kapták, akárcsak az ENWHP-s átlagot tekintve, amelytől mindössze 2–3 ponttal maradt el a hazai megítélés szerinti helyzet. A legalacsonyabb pontszámot hazai viszonylatban a stresszkezelés kapta (46,1 pont), míg az európai átlag alapján a dohányzás megelőzésére és visszaszorítására hozott munkahelyi intézkedések végeztek az utolsó helyen (50,4 ponttal).

A jövő: „Munka: Lélekre Hangolva”

2009-ben vette kezdetét – a *Move Europe*-kampány folytatásaként – a „*Work. In tune with life*” munkacímű program (hazai elnevezése: *Munka: Lélekre Hangolva*). Középpontjában a munkahelyi lelki egészségfejlesztés áll, célja a legjobb munkahelyi lelki egészségfejlesztési programok begyűjtése, értékelése. A projekt hozzájárul a mentális egészség munkahelyi fejlesztése iránti érdeklődés és tudatosság felkeltéséhez, továbbá a modellértékű jó gyakorlatok azonosításához és elterjesztéséhez egyaránt.

A projekt megvalósítását ismét a *European Network for Workplace Health Promotion (ENWHP)* koordinálja, hazai

megvalósító szervezete az *Országos Egészségfejlesztési Intézet*. A projekt gyakorlati megvalósulása 2009-ben kezdődött, miután a *Move Europe*-kampány lezárult, biztosítva a munkahelyi egészségfejlesztésre fektetett hangsúly folytonosságát. A program elemeit a résztvevő országok 2009 első felében dolgozták ki, hazai bevezetésük 2009 végén indul, míg a programra való jelentkezés – az online kérdőív kitöltésével – 2010 februárjától kezdődik.

A 2011-ben záruló program megvalósításának fő szakaszai:

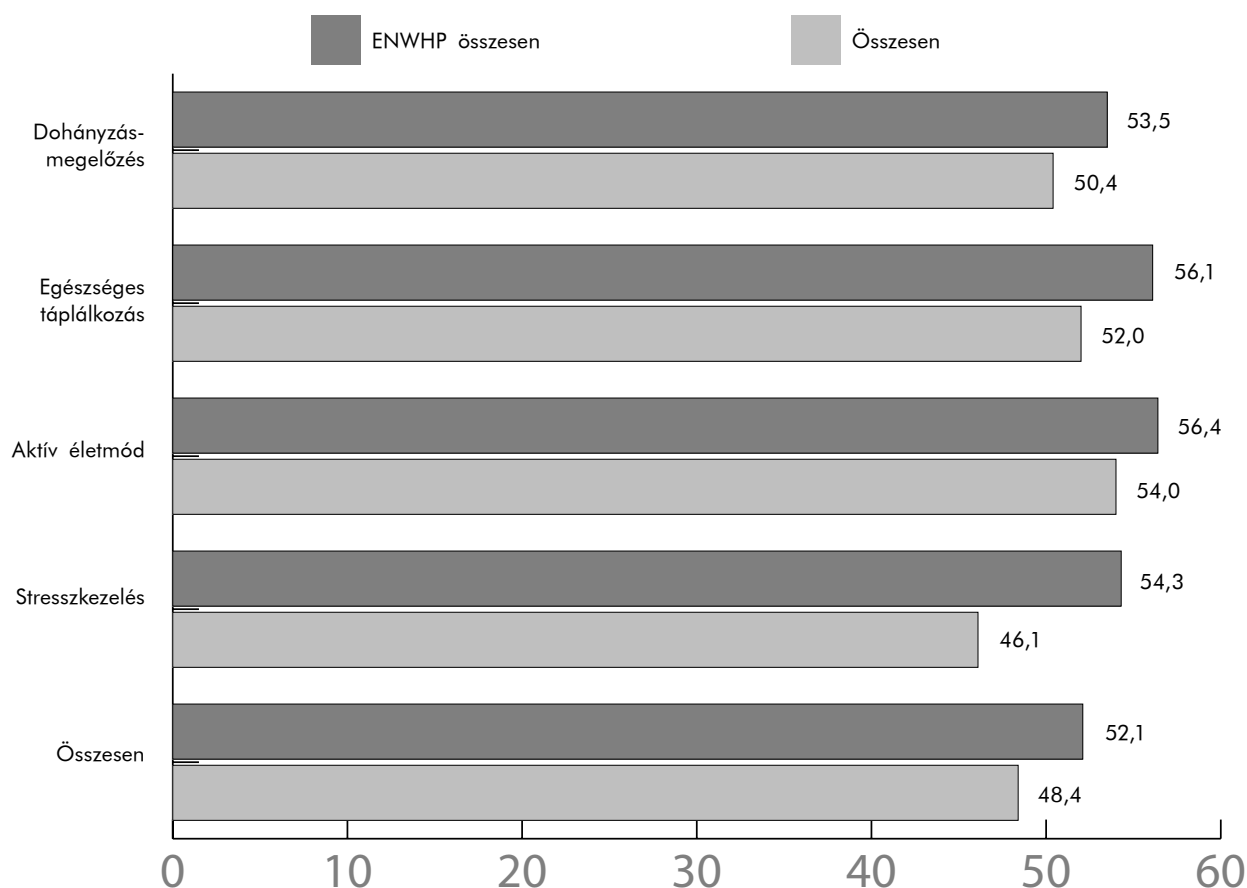
- A programban résztvevő országok feladata a központilag kialakított eszközök (honlapterv, kérdőív, a legjobb gyakorlatok kiválasztását segítő kritériumok, logók, stb.) adaptálása, a kampány hazai népszerűsítése.

- A programhoz ismét egy online kérdőív kitöltésével csatlakozhatnak a munkahelyek, amelyet egy programindító konferencia és sajtótájékoztató keretében mutattunk be 2010 februárjában. A rendezvény fő célja a program és a hozzá kapcsolódó honlap bemutatása és népszerűsítése.

- A program következő lépéseként a kérdőívet kitöltő munkahelyek közül kiválasztjuk és díjazzuk a legjobb munkahelyi lelki egészségfejlesztési gyakorlatokat. A kérdőívet kitöltő munkahelyek programjait bemutató pályázatokból szakmai bíráló bizottság segítségével választjuk ki a legjobb hazai

4. ábra

A kampány egyes témaköreihez kapcsolódó kérdések válaszai alapján kialakult pontszámátlagok Magyarországon és az ENWHP-tagországokban

munkahelyet, amelyet a programzáró hazai rendezvényen és 2010 végén egy európai szintű konferencián is díjazunk.

Összefoglaló

Cikksorozatunk célja a munkahelyi egészségfejlesztés hazai és nemzetközi szakirodalma főbb vonatkozó eredményeinek összefoglalása, továbbá a legjobb gyakorlatok tapasztalatainak áttekintése a munkahelyi egészségfejlesztési programok területén. A cikksorozat kapcsán áttekintettük a WHO, az ILO, a CDC, az NHS, az EU és az ENWHP szakmai programjait, összefoglalóit és ajánlásait, továbbá a szakirodalomban megjelent cikkeket, folyóirat-közleményeket, valamint a hazai programok tapasztalatait.

A cikksorozat harmadik része a *Move Europe* európai kampányának eredményeit mutatja be. A kampányt a *Munkahelyi Egészségfejlesztés Európai Hálózata* fejlesztette ki – a *Perugiai Egyetem (ISPESL)* vezetésével – az európai munkahelyi egészségfejlesztés megerősítése érdekében. A hároméves kampányban résztvevő 26 ENWHP-tagország célja az életmódalapú munkahelyi egészségfejlesztés jó gyakorlatainak összegyűjtése volt. A kampány Magyarországon az *Országos Egészségfejlesztési Intézet* szervezésében valósult meg.

Kulcsszavak: munkahelyi egészségfejlesztési programok minőségi kritériumrendszerei, Move Europe-kampány, legjobb gyakorlat

Summary

The aim of our article series is to summarize the main results of national and international literature on workplace health promotion and to review the best practices of workplace health promotion programmes. We reviewed the programmes, summaries and recommendations of the WHO, ILO, CDC, NHS, EU, ENWHP, articles, and the experiences of national programmes.

The third article of the series describes the results of the european campaign of *Move Europe*. Under the leadership of *ISPESL/University of Perugia, the European Network for Workplace Health Promotion (ENWHP)* has developed this campaign for the improvement of life-style related workplace health promotion in Europe. A total of 26 member countries participated in the three-year campaign aimed at the dissemination of good practices in the field of lifestyle-oriented workplace health promotion. The *Move Europe* campaign in Hungary was coordinated by the *National Institute for Health Development*.

Key words: quality criteria of workplace health promotion programmes, Move Europe campaign, best practice

IRODALOM

Move Europe. A Campaign for the Improvement of Lifestyle-related Workplace Health Promotion in Europe. Business Report. Linz, 2009.

Move Europe. Egészséges munkavállaló az egészséges munkahelyeken. Országos Egészségfejlesztési Intézet, Budapest, 2007.

JEGYZETEK

1. Megjegyzés: a maximálisan elérhető pontszám 100 volt; európai viszonylatban a legmagasabb pontszámátlagot Ausztria (68,5), a legalacsonyabbat Olaszország (42,4) érte el.